

jaarverslag 2022

..raad
wijs
onder

inhoud

Woord vooraf 3

Raadslid Pieter Huisman 5
Terug naar de essentie

1 Over de Onderwijsraad 7

2 Adviezen 2022 9

Extern commissielid Inge Molenaar 13
Transitie is al gaande

3 Activiteiten van de raad 15

Raadsadviseur Martine Braaksma 18
Tal van factoren van belang voor taal en rekenen

4 Impact adviezen 20

5 Samenstelling raad en bureau 25

Colofon 28

Inhoud

Woord vooraf

Raadslid Pieter Huisman
Terug naar de essentie

1 Over de Onderwijsraad

2 Adviezen 2022

Extern commissielid
Inge Molenaar
Transitie is al gaande

3 Activiteiten van de raad

Raadsadviseur
Martine Braaksma
*Tal van factoren van belang
voor taal en rekenen*

4 Impact adviezen

5 Samenstelling raad en bureau

Colofon

woord vooraf

Inhoud

Woord vooraf

Raadslid Pieter Huisman
Terug naar de essentie

1 Over de Onderwijsraad

2 Adviezen 2022

Extern commissielid
Inge Molenaar
Transitie is al gaande

3 Activiteiten van de raad

Raadsadviseur
Martine Braaksma
*Tal van factoren van belang
voor taal en rekenen*

4 Impact adviezen

5 Samenstelling raad en bureau

Colofon

“Zowel voor het Nederlandse onderwijsbeleid als voor het onderwijs zelf ziet de Onderwijsraad de komende tijd grote opgaven. Opgaven om de basiscondities voor het onderwijs op peil te brengen door het lerarentekort met spoed terug te dringen en zorg te dragen voor een samenhangend onderwijsstelsel inclusief toereikende financiering. En opgaven om de gevolgen van de coronacrisis voor leerlingen en studenten te ondervangen en elk kind gelijke kansen te bieden op kwalitatief goed onderwijs.” Dat schreven wij in de eerste alinea van het voorwoord van ons werkprogramma voor 2022. In dit jaarverslag blikken we terug op het werk van de Onderwijsraad in dat jaar. Het bleek een jaar van essenties en transities.

Zo onderzocht de raad de essentie van het externe toezicht op onderwijskwaliteit. De raad ging na hoe het toezicht door de Inspectie van het Onderwijs en de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie kan worden ingericht om de – voor leerlingen, studenten en ouders essentiële – kwaliteit van onderwijs zo goed mogelijk te borgen.

Inhoud

Woord vooraf

Raadslid Pieter Huisman
Terug naar de essentie

1 Over de Onderwijsraad

2 Adviezen 2022

Extern commissielid
Inge Molenaar
Transitie is al gaande

3 Activiteiten van de raad

Raadsadviseur
Martine Braaksma
*Tal van factoren van belang
voor taal en rekenen*

4 Impact adviezen

5 Samenstelling raad en bureau

Colofon

In antwoord op de vraag van de Tweede Kamer hoe het niveau van de basisvaardigheden kan worden verhoogd, benadrukte de raad in *Taal en rekenen in het vizier* dat taal en rekenen essentiële vaardigheden zijn om verder te komen in andere vakken en leergebieden, een beroep te leren en mee te doen in de samenleving. Goed taal- en rekenonderwijs vergt daarom aanhoudende focus van overheid, onderwijsbestuurders, schoolleiders en leraren.

Het onderwijs zelf startte het jaar met de eerste versoepelingen na een harde *lockdown* vanwege corona. In april vervielen de laatste restricties en aan het einde van het jaar was de ziekte sluimerend op de achtergrond. In deze periode van transitie maakten scholen en opleidingen in 2022 de balans op: hoe verging het de leerlingen, studenten, leraren, docenten en andere onderwijsprofessionals tijdens de coronacrisis? Voor wie, en op welke punten, is er behoefte aan extra aandacht, les of begeleiding? De Onderwijsraad heeft in de zomer van 2022 samen met andere adviescolleges een aantal coronascenario's doordacht met het oog op de lange termijn. De raad hanteerde als uitgangspunt dat bij brede maatschappelijke afwegingen onderwijs wordt gezien als een vitale sector en dat het onderwijs in alle scenario's doorgaat.

De raad verkende ook een transitie in het hart van het onderwijs. De opmars van intelligente technologie leidt tot fundamentele onderwijsveranderingen. Deze kunnen het onderwijs verrijken, maar potentieel ook versralen. De raad concludeerde dat actieve betrokkenheid van het onderwijsveld en de overheid nodig is om de inzet van intelligente technologie in goede banen te leiden.

Een andere transitie betrof de raad zelf. In 2022 zijn de voorbereidingen getroffen voor een nieuw samengestelde raad per 1 januari 2023. Wij zijn de onafhankelijke benoemingsadviescommissie zeer erkentelijk voor haar inspanningen in het selecteren en voordragen. Het is verheugend nieuwe raadsleden te mogen verwelkomen en tegelijkertijd spijtig afscheid te nemen van zeer gewaardeerde raadsleden.

Met dit jaarverslag nemen we de tijd om terug te kijken op de adviezen, verkenning en andere activiteiten van de Onderwijsraad in 2022. En we kijken ernaar uit het advieswerk ter verbetering van het onderwijs en het onderwijsbeleid samen met de raad en de medewerkers van het bureau voort te zetten.

Edith Hooge
Voorzitter

Mirjam van Leeuwen
Secretaris-directeur

inter view

Raadslid Pieter Huisman

Inhoud

Woord vooraf

Raadslid Pieter Huisman
Terug naar de essentie

1 Over de Onderwijsraad

2 Adviezen 2022

Extern commissielid
Inge Molenaar
Transitie is al gaande

3 Activiteiten van de raad

Raadsadviseur
Martine Braaksma
*Tal van factoren van belang
voor taal en rekenen*

4 Impact adviezen

5 Samenstelling raad en bureau

Colofon

5

terug
naar de
essentie

Wie adviseert over het toezicht op onderwijs, belandt al snel in een discussie over de verhouding tussen scholen en overheid. Zorgen voor goed onderwijs is een verantwoordelijkheid van de school; de overheid houdt daarop toezicht. Hoe krijgt dit toezicht optimaal vorm? Raadslid Pieter Huisman, commissievoorzitter van het advies *Essentie van extern toezicht*, vertelt over het fundamentele perspectief van de raad op dit vraagstuk.

Inhoud

Woord vooraf

Raadslid Pieter Huisman
Terug naar de essentie

1 Over de Onderwijsraad

2 Adviezen 2022

Extern commissielid
Inge Molenaar
Transitie is al gaande

3 Activiteiten van de raad

Raadsadviseur
Martine Braaksma
Tal van factoren van belang voor taal en rekenen

4 Impact adviezen

5 Samenstelling raad en bureau

Colofon

“We hebben met veel mensen gesproken. En juist die discussies over de verhouding tussen scholen en overheid maakte dit advies zo interessant. Als raad kozen we ervoor te focussen op de principiële vraag: wat is de rol van de overheid in het toezicht? We hadden ook een empirische insteek kunnen kiezen. Dan hadden we gekeken naar de impact van toezicht op de onderwijskwaliteit in het primair, voortgezet, middelbaar beroeps- en hoger onderwijs. In plaats daarvan vroegen we ons af wat er nodig is om de kwaliteit van het onderwijs te borgen. En of het toezicht vanuit de overheid daartoe optimaal is ingericht.”

Vaker in de klas

De raad adviseert dat de Inspectie van het Onderwijs vaker gaat kijken in de klas om te oordelen over

onderwijskwaliteit. Pieter: “We hebben gezegd: houd zelf ook oog op wat daar gebeurt. Oordeel niet alleen via het bestuursgerichte toezicht. De beoordeling van onderwijskwaliteit is noodzakelijk in het bestel. Er zijn bijvoorbeeld maar weinig zeer zwakke scholen, terwijl 25% van de 15-jarige leerlingen functioneel ongeletterd is. Dan gaat er toch iets niet goed.”

Daar komt bij dat de raad vindt dat de inspectie haar rol als beoordelaar zwaarder moet laten wegen dan haar rol als aanjager van kwaliteitsverbetering. “Nu komt de inspectie óók langs als de spreekwoordelijke vriendelijke oom die adviezen geeft. Maar zijn die adviezen vrijblijvend of niet? Het is toch de inspectie die langskomt; dat geeft verwarring.”

Tot slot adviseert de raad de beoordelingsnormen te verhelder. Pieter: “Veel wettelijke normen zijn gevat in brede zorgplichten. Maar de inspectie moet die vervolgens zelf interpreteren. Wat is bijvoorbeeld een professionele organisatie? Als raad hebben we gezegd: stel objectieve en toetsbare deugdelijkheidseisen aan het onderwijs. En kijk bijvoorbeeld ook of de norm voor leerresultaten nog voldoet.”

Nieuwe visie

De minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs gebruikt het advies (waar het gaat over het po en vo) bij de evaluatie van de Wet op het onderwijstoezicht. In november gaf hij in een Kamerbrief alvast een nieuwe visie op toezicht, waaruit bleek dat hij het raadsadvies onderschrijft. Vanuit het onderwijsveld

kwamen verschillende geluiden. Pieter: “Men was het eens met de constatering dat de normen niet te vaag mogen zijn. En bij de inspectie zelf was er enige aarzeling. Wij hebben inspecteurs gesproken die zich goed kunnen vinden in onze conclusies, maar wat de raad adviseert, is een andere werkwijze dan die in de afgelopen jaren.”

Voor het hoger onderwijs heeft de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap het raadsadvies betrokken bij de plannen voor ‘instellingsaccreditatie’. In deze plannen wordt de kwaliteit van de instelling, en niet langer die van de afzonderlijke opleidingen, het uitgangspunt voor de beoordeling door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie. De Onderwijsraad plaatst hier kanttekeningen bij. “Het principe van direct zicht houden op onderwijskwaliteit geldt ook in het hoger onderwijs. De kwaliteit van de opleiding moet dus in beeld blijven”, licht Pieter toe. “Daar zijn in het veld nog veel vragen over. Het kan dus zijn dat ook het parlement nog vragen gaat stellen.”

De raad heeft vaak een brede blik op het onderwijsbestel. Een fundamenteel advies over extern toezicht past daar goed bij. Pieter: “We hebben ons toegespitst op de vraag of het toezicht doet wat het moet doen. En we hebben aangegeven dat de prioriteiten anders moeten worden gesteld, in het belang van de unieke, belangrijke functie van extern toezicht.”

over de onderwijsraad

Missie Onderwijsraad: goed onderwijs voor iedereen

Taak en werkwijze

Goed onderwijs voor iedereen: daar draagt de Onderwijsraad aan bij. De raad geeft al meer dan honderd jaar advies over onderwijsbeleid en -wetgeving aan de regering, de Eerste en Tweede Kamer en soms ook aan gemeenten. Gevraagd én uit eigen beweging. Dit mondt uit in gefundeerde verkenningen en adviezen die focussen op oplossingen voor de langere termijn. Ze gaan over alle vormen van onderwijs: van voorschoolse voorzieningen tot aan postuniversitair onderwijs en een leven lang ontwikkelen.

De raad is onafhankelijk en staat tegelijkertijd midden in de samenleving en het onderwijs. De adviezen zijn gebaseerd op wetenschappelijke kennis en inzichten. En ze worden gevoed door kennis en ervaring uit de onderwijspraktijk en de praktijk van onderwijswetgeving en -beleid. In de JongerenOnderwijsraad delen leerlingen en studenten van diverse leeftijden en schooltypen hun ervaringen en ideeën over het Nederlandse onderwijs en denken mee over onderwerpen waarover de raad adviseert.

De leden van de Onderwijsraad worden voor vier jaar benoemd op persoonlijke titel. Ze zijn aangetrokken vanwege hun wetenschappelijke kennis, praktijkervaring in het onderwijs en/of maatschappelijke bijdrage, in combinatie met hun visie op het onderwijs. De brede eigen expertise zorgt dat er altijd vanuit meerdere – bijvoorbeeld onderwijskundige, economische, internationale en juridische – invalshoeken naar een onderwerp wordt gekeken.

[Lees meer](#)

Inhoud

Woord vooraf

Raadslid Pieter Huisman
Terug naar de essentie

1 Over de Onderwijsraad

2 Adviezen 2022

Extern commissielid
Inge Molenaar
Transitie is al gaande

3 Activiteiten van de raad

Raadsadviseur
Martine Braaksma
*Tal van factoren van belang
voor taal en rekenen*

4 Impact adviezen

5 Samenstelling raad en bureau

Colofon

Inhoud

Woord vooraf

Raadslid Pieter Huisman
Terug naar de essentie

1 Over de Onderwijsraad

2 Adviezen 2022

Extern commissielid
Inge Molenaar
Transitie is al gaande

3 Activiteiten van de raad

Raadsadviseur
Martine Braaksma
*Tal van factoren van belang
voor taal en rekenen*

4 Impact adviezen

5 Samenstelling raad en bureau

Colofon

Werkprogramma

Het Werkprogramma 2023 schetst aan welke adviezen en verkenningen de Onderwijsraad in 2023 werkt. Het werkprogramma is mede gebaseerd op gesprekken met de bewindslieden van OCW, leden van het parlement en betrokkenen in het onderwijsveld. Op Prinsjesdag 2022 heeft de regering het werkprogramma van de Onderwijsraad tegelijk met de Rijksbegroting naar het parlement gestuurd.

De Onderwijsraad benadrukt met het Werkprogramma 2023 het fundamentele belang van onderwijs. Onderwijs is vol beloften voor de ontwikkeling en het welbevinden van jong en oud. En het is beloftevol voor de samenleving. De Onderwijsraad ziet dat de samenleving momenteel veel uitdagingen en onzekerheden kent, en vindt het meer dan ooit belangrijk onderwijs als 'steunbeer' te verstevigen. Gelijke toegang tot onderwijs van goede kwaliteit, en mogelijkheden bieden voor iedereen tot een leven lang leren, mogen geen hoopvolle gedachten blijven. Ze moeten beloften zijn die we als samenleving gestand doen. De raad wil daaraan bijdragen met duidelijke, onafhankelijke strategische adviezen.

De Onderwijsraad heeft de volgende adviezen en verkenningen in voorbereiding:

- Schoolbesturen; advies uit eigen beweging
- Onderwijs in het licht van het tekort aan leraren; verkenning op verzoek van OCW
- Voorzieningen voor het jonge kind; advies op verzoek van de Tweede Kamer
- Kwalificatiefunctie van het beroepsonderwijs; advies op verzoek van OCW
- Onderwijs als investering; advies uit eigen beweging (verschijnt in 2024)
- Lerarenopleidingen; advies op verzoek van OCW (verschijnt in 2024)

[Lees meer](#)

Financiën

De Onderwijsraad heeft een jaarbudget van 2,6 miljoen euro. Om adviezen te kunnen ontwikkelen, gaat het merendeel van dit budget (circa 2,1 miljoen euro) naar personele kosten: salariskosten van het bureau en vacatievergoedingen van raadsleden en voorzitter. Verder besteedt de Onderwijsraad jaarlijks ongeveer 200.000 euro aan het laten uitvoeren van onderzoek. Operationele kosten (zoals voor drukwerk, verzending en communicatie) en huisvestingskosten vormen de resterende posten. Over de besteding van de middelen legt de Onderwijsraad verantwoording af aan het ministerie van OCW.

adviezen 2022

2

Inhoud

Woord vooraf

Raadslid Pieter Huisman
Terug naar de essentie

1 Over de Onderwijsraad

2 Adviezen 2022

Extern commissielid
Inge Molenaar
Transitie is al gaande

3 Activiteiten van de raad

Raadsadviseur
Martine Braaksma
*Tal van factoren van belang
voor taal en rekenen*

4 Impact adviezen

5 Samenstelling raad en bureau

Colofon

De Onderwijsraad bracht in 2022 drie adviezen en een verkenning uit.

Aantal (brief)adviezen 2021-2022

	2021	2022
Adviezen	4	3
Verkenningen	-	1
Briefadviezen	3	-

Inhoud

Woord vooraf

Raadslid Pieter Huisman
Terug naar de essentie

1 Over de Onderwijsraad

2 Adviezen 2022

Extern commissielid
Inge Molenaar
Transitie is al gaande

3 Activiteiten van de raad

Raadsadviseur
Martine Braaksmā
*Tal van factoren van belang
voor taal en rekenen*

4 Impact adviezen

5 Samenstelling raad en bureau

Colofon

Adviezen 2022

Taal en rekenen in het vizier

Het gaat niet goed met de beheersing van taal en rekenen onder Nederlandse jongeren. Terwijl die beheersing essentieel is om andere schoolvakken te leren en leergebieden eigen te maken en goed te kunnen deelnemen aan onderwijs en samenleving. Om te zorgen dat het onderwijs in taal en rekenen goed wordt en blijft, adviseert de Onderwijsraad in *Taal en rekenen in het vizier* een integrale en structurele focus op taal en rekenen van onder andere de overheid, onderwijsbestuurders, schoolleiders en leraren. De raad beveelt de rijksoverheid aan heldere doelen te formuleren voor het taal- en rekenonderwijs in de landelijke einddoelen en niveaus (kerndoelen, exameneisen, kwalificatie-eisen en referentieniveaus) en structureel te monitoren of die doelen worden behaald. Andere aanbevelingen zijn: veranker taal- en rekenonderwijs in alle vakken en leergebieden, stel hoge eisen aan het uitstroomniveau van taal en rekenen aan de lerarenopleidingen en versterk de kwaliteit van het professioneel handelen in het taal- en rekenonderwijs.

De Onderwijsraad heeft het advies direct na publicatie toegelicht in een technische briefing aan de vaste commissie voor OCW van de Tweede Kamer. Daarnaast heeft de raad twee bijeenkomsten georganiseerd om met de overheid en het onderwijsveld in gesprek te gaan. Hoe kunnen zij bijdragen aan duurzame verbetering van het taal- en rekenonderwijs? Ook heeft de raad op uitnodiging op diverse plekken toelichtingen gegeven. In een Kamerbrief van 23 februari 2023 hebben de onderwijsministers een beleidsreactie gegeven op het advies.

[Lees verder](#)

Inzet van intelligente technologie

Intelligente technologie is in opmars in het onderwijs. Het onderwijs gaat daarmee fundamenteel veranderen. In *Inzet van intelligente technologie* constateert de raad dat dit, meer dan de digitalisering tot nu toe, leidt tot fundamentele onderwijsveranderingen. Intelligente technologie kan het geven van onderwijs ondersteunen en verrijken. Maar heeft als risico dat deze de autonomie van leerlingen en leraren aantast, en dat het onderwijs eenzijdig wordt. Om de kansen van de intelligente technologie te benutten en de risico's te beheersen, is actieve betrokkenheid van het onderwijsveld nodig. Leraren, docenten, hun leidinggevenden, bestuurders en de overheid: allen hebben een cruciale rol bij de opmars van intelligente technologie in het onderwijs. Zodat het gebruik van technologie geen doel op zich wordt en alle leerlingen en studenten ervan kunnen profiteren.

Kort na publicatie heeft de Onderwijsraad een symposium georganiseerd voor het onderwijsveld. In deze bijeenkomst werden inzichten uit de verkenning samengebracht met kennis uit relevante rapporten van andere organisaties. Op de website van de Onderwijsraad is een blog geplaatst over de verkenning: 'Niet alles wat met intelligente technologie kan, moet ook gebeuren'. Ook heeft de raad de verkenning toegelicht in een podcast van Kennisnet en SURF. De raad heeft meegelezen met het Rolling Plan for ICT Standardisation van de Europese Commissie. De inzichten van de raad zijn verwerkt in het plan dat in 2023 wordt gepubliceerd. De beleidsreactie van de ministers op de verkenning wordt verwacht in 2023.

[Lees verder](#)

Inhoud

Woord vooraf

Raadslid Pieter Huisman
Terug naar de essentie

1 Over de Onderwijsraad

2 Adviezen 2022

Extern commissielid
Inge Molenaar
Transitie is al gaande

3 Activiteiten van de raad

Raadsadviseur
Martine Braaksma
*Tal van factoren van belang
voor taal en rekenen*

4 Impact adviezen

5 Samenstelling raad en bureau

Colofon

Coronascenario's doordacht. Handreiking voor noodzakelijke keuzes

Nederland staat voor de onzekere, complexe en langdurige opgave te leren leven met het coronavirus. Overheid en samenleving moeten voorbereid zijn op verschillende toekomstscenario's voor het verloop van de pandemie. In een gezamenlijke rapportage doordenken de adviescolleges vijf scenario's: verkoudheid, griep+, externe dreiging, continue strijd en *worst case*. De Onderwijsraad heeft de vijf scenario's doordacht voor het onderwijs. De raad stelt als uitgangspunt dat het onderwijs in alle scenario's doorgaat, inclusief stages, praktijkleren, toetsen en examens. En dat onderwijs bij brede maatschappelijke afwegingen wordt gezien als een vitale sector. De boodschap aan het kabinet is: doe wat nodig is om daarvoor te zorgen.

Het advies is kort na publicatie besproken in het strategisch SG-overleg. In een Kamerbrief van 13 januari 2023 onderschrijft het kabinet de conclusies en aanbevelingen uit het rapport.

[Lees verder](#)

Essentie van extern toezicht

De overheid heeft de grondwettelijke verantwoordelijkheid voor onderwijs van voldoende kwaliteit voor iedere leerling en student. En voor de borging hiervan via extern toezicht. In het primair en voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs is dat belegd bij de Inspectie van het Onderwijs en in het hoger onderwijs vooral bij de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie. In *Essentie van extern toezicht* adviseert de raad: geef in het extern toezicht op onderwijs prioriteit aan de kwaliteitsbeoordelende taak, en zorg voor direct zicht op de onderwijspraktijk. Richt het toezicht daartoe meer op wat er binnen een school gebeurt en doe vaker kwaliteitsonderzoek op scholen en opleidingen. Op deze manier kan de overheid beter haar verantwoordelijkheid voor de onderwijskwaliteit waarmaken.

De raad heeft het advies aangeboden aan de onderwijsministers. In een Kamerbrief van 21 november 2022 heeft de minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs gereageerd op de aanbevelingen voor het primair en voortgezet onderwijs. In een Kamerbrief van 5 december 2022 heeft de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap gereageerd op de aanbevelingen voor het hoger onderwijs. De raad heeft het advies op diverse plekken toegelicht.

[Lees verder](#)

Adviezen in voorbereiding

De raad werkt eind 2022 aan de volgende adviezen.

Actief in Europa

Advies uit eigen beweging

De raad beveelt de onderwijsministers aan om in samenspraak met het onderwijsveld te zorgen voor een strategische agenda, die duidelijkheid biedt over de Nederlandse ambities voor Europees onderwijsbeleid.

[Lees verder](#)

Schoolbesturen

Advies uit eigen beweging

Schoolbesturen dragen verantwoordelijkheid voor goed onderwijs binnen de eigen instelling, maar worden ook gevraagd bredere publieke belangen te dienen. Dit vergt een doordenking van de rol van schoolbesturen en hun positie in het Nederlandse onderwijsbestel, zodat zij in staat zijn hun taken goed te vervullen. Hoe kunnen schoolbesturen hun verantwoordelijkheid waarmaken?

[Lees verder](#)

Onderwijs in het licht van het tekort aan leraren

Verkenning op verzoek van OCW

Het onderwijs kampt al langer met een tekort aan personeel, en dit probleem groeit. De raad verkent hoe en in welke vorm, gegeven het tekort aan leraren, in onderwijs kan worden voorzien.

[Lees verder](#)

Voorzieningen voor het jonge kind

Advies op verzoek van de Tweede Kamer

De eerste levensjaren van een kind zijn bepalend voor de verdere ontwikkeling, het welzijn, de schoolloopbaan, latere keuzes in het leven en kansen op de arbeidsmarkt. Hoe realiseer je een doorgaande lijn in voorzieningen voor het jonge kind en onderwijs, die bijdraagt aan gelijke onderwijskansen?

[Lees verder](#)

Kwalificatiefunctie van het beroepsonderwijs

Advies op verzoek van OCW

Er zijn grote tekorten op de arbeidsmarkt. Er is steeds meer vraag naar geschoold personeel vanuit het beroepsonderwijs. Wat is er nodig om de kwalificatiefunctie van het beroepsonderwijs te versterken en zo voldoende en de juiste vakmensen op te leiden voor de uitdagingen van de toekomst?

[Lees verder](#)

Inhoud

Woord vooraf

Raadslid Pieter Huisman
Terug naar de essentie

1 Over de Onderwijsraad

2 Adviezen 2022

Extern commissielid
Inge Molenaar
Transitie is al gaande

3 Activiteiten van de raad

Raadsadviseur
Martine Braaksma
Tal van factoren van belang voor taal en rekenen

4 Impact adviezen

5 Samenstelling raad en bureau

Colofon

inter view

Extern commissielid
Inge Molenaar

Inhoud

Woord vooraf

Raadslid Pieter Huisman
Terug naar de essentie

1 Over de Onderwijsraad

2 Adviezen 2022

Extern commissielid
Inge Molenaar
Transitie is al gaande

3 Activiteiten van de raad

Raadsadviseur
Martine Braaksma
*Tal van factoren van belang
voor taal en rekenen*

4 Impact adviezen

5 Samenstelling raad en bureau

Colofon

13

transitie
is al
gaande

ChatGPT is maar een van de voorbeelden van intelligente technologie (*artificial intelligence*, AI) die doordringen tot het onderwijs. De chatbot is voor het grote publiek nieuw, maar andere AI-toepassingen worden al volop gebruikt. Veel leraren in het basisonderwijs werken bijvoorbeeld met digitale, adaptieve leermiddelen. Hoe verandert intelligente technologie het onderwijs? Inge Molenaar, universitair hoofddocent onderwijswetenschappen aan de Radboud Universiteit en directeur van het Nationaal Onderwijslab AI, werkte als extern commissielid mee aan de verkenning *Inzet van intelligente technologie*. Zij legt uit waarom het belangrijk is de kansen en risico's van intelligente technologie in kaart te brengen.

op het WRR-rapport dat zegt: AI is een systeemverandering. De Onderwijsraad geeft aan dat we specifieke consequenties voor leren en lesgeven gestructureerd moeten doordenken.”

Zo kan intelligente technologie, mits doordacht gebruikt, een stimulans zijn om leergemeenschappen te creëren en al samenwerkend te leren. Inge: “Het leerproces moet het startpunt zijn, niet de techniek. De vraag is dan: hoe helpt de techniek bij het verbinden van een groep en het creëren van een leergemeenschap?” Als leerlingen bijvoorbeeld gebruikmaken van een digitale leeromgeving met een chattool, kan de leraar via een dashboard de interacties volgen. Zo kan hij problemen in de samenwerking eerder identificeren, ingrijpen als dat nodig is én beter uitleggen waarom hij dat doet. Uiteindelijk kunnen die data ook inzicht geven in de kennis van leerlingen en de manier waarop zij de taak aanpakken. De technologie kan dan adviseren over het samenstellen van groepjes.

Technologie kan ook veel niet
De verkenning beschrijft diverse kansen die intelligente technologie biedt. Er zijn uiteraard ook risico's. De technologie kan leiden tot verschraving van het onderwijs, gebrek aan persoonlijk contact en sociale interactie, ontmoediging van eigen initiatief, tot ongewenste vormen van surveillance en controle, stereotypering en uitsluiting. “Des te belangrijker om weloverwogen keuzes te maken”, vindt Inge. “Dat moet met alle betrokkenen: leraren, schoolleiders, bestuurders, de overheid, technici, leerlingen en studenten.

Het begint bij goed snappen hoe AI werkt en wat het kan. De technologie voert een aantal taken best goed uit, maar kan ook veel dingen niet. Zo kan AI aangeven of een antwoord op een vraag goed of fout is, maar vaak niet waaróm dat zo is. Daarvoor heb je een leraar nodig. En die moet tot in zijn vingertoppen kunnen aanvoelen wanneer hij zich kan laten ondersteunen door de technologie en wanneer hij zelf nodig is.”

De raad biedt met deze verkenning een afgewogen analyse van de invloed die intelligente technologie kan hebben op het onderwijs. Inge: “De verkenning is goed ontvangen. Er was belangstelling van de media, en de bijeenkomsten die de raad organiseerde, werden goed bezocht. Ik heb positieve geluiden gehoord vanuit de WRR, de vakbonden, de sectorraden en de scholen. Wij hebben het rapport ook samen met de Onderwijsraad gepresenteerd bij de opening van het Nationaal Onderwijslab AI.”

Inge kijkt met veel voldoening terug op haar rol als extern commissielid. “Het was superleuk om te doen. De Onderwijsraad is een bijzonder instituut. Het is multidisciplinair en de leden voeren goede gesprekken waarin ze alle perspectieven op zo'n thema uitdiepen.”

Kinderschoenen

In het basisonderwijs werkt al 60 tot 70% van de leerlingen met een vorm van intelligente technologie. Zo werken ze bijvoorbeeld met adaptieve programma's om onderdelen van rekenen en taal te oefenen. Inge: “De verwachting is dat in het voortgezet onderwijs de ontwikkelingen rondom intelligente technologie snel zullen gaan. ChatGPT laat ons zien dat we niet alleen als leraar bepalen hoe en wanneer de transitie plaatsvindt, maar dat leerlingen soms een toepassing ontdekken waarop wij moeten reageren. Ondertussen staat het denken over dit soort generatieve intelligente technologie in het onderwijs nog in de kinderschoenen. De raad geeft met dit rapport een aanzet voor dat denken. Het is een krachtige aanvulling

Inhoud

Woord vooraf

Raadslid Pieter Huisman
Terug naar de essentie

1 Over de Onderwijsraad

2 Adviezen 2022

Extern commissielid
Inge Molenaar
Transitie is al gaande

3 Activiteiten van de raad

Raadsadviseur
Martine Braaksma
Tal van factoren van belang voor taal en rekenen

4 Impact adviezen

5 Samenstelling raad en bureau

Colofon

activiteiten van de raad

Inhoud

Woord vooraf

Raadslid Pieter Huisman
Terug naar de essentie

1 Over de Onderwijsraad

2 Adviezen 2022

Extern commissielid
Inge Molenaar
Transitie is al gaande

3 Activiteiten van de raad

Raadsadviseur
Martine Braaksma
Tal van factoren van belang voor taal en rekenen

4 Impact adviezen

5 Samenstelling raad en bureau

Colofon

In gesprek met de JongerenOnderwijsraad

Om goede adviezen te kunnen geven, zijn de ervaringen en meningen van leerlingen en studenten cruciaal voor de Onderwijsraad. De raad wil graag weten hoe het echt gaat en voelt in het onderwijs. Daarom is er sinds 2019 een JongerenOnderwijsraad met leerlingen en studenten van diverse leeftijden en schooltypen.

De JongerenOnderwijsraad is in 2022 vier keer bijeengekomen. De deelnemers hebben meegedacht over de betekenis van Europa voor het Nederlandse onderwijs en over hoe het taal- en rekenonderwijs verbeterd kan worden. Daarnaast hebben de jongeren gesproken over wat hen aan het hart gaat in het onderwijs.

[Lees meer](#)

Brief Vluchtelingen en onderwijs

De Onderwijsraad publiceerde in 2017 het advies *Vluchtelingen en onderwijs*. De afgelopen jaren is dit advies onverminderd actueel gebleken. Gelet op de groeiende druk door de vluchtelingenstroom als gevolg van de oorlog in Oekraïne, heeft de raad in maart 2022 het advies opnieuw onder de aandacht gebracht van de onderwijsministers en de Tweede Kamer. Het advies is behulpzaam bij het opschalen en kwalitatief goed inrichten van onderwijs aan vluchtelingen.

[Lees meer](#)

Inhoud

Woord vooraf

Raadslid Pieter Huisman
Terug naar de essentie

1 Over de Onderwijsraad

2 Adviezen 2022

Extern commissielid
Inge Molenaar
Transitie is al gaande

3 Activiteiten van de raad

Raadsadviseur
Martine Braaksma
*Tal van factoren van belang
voor taal en rekenen*

4 Impact adviezen

5 Samenstelling raad en bureau

Colofon

‘Denkt u mee?’ Input bij adviezen in voorbereiding

De Onderwijsraad nodigt bij adviezen in voorbereiding iedereen uit mee te denken. De raad heeft in 2022 een online oproep gedaan voor de adviezen over taal en rekenen, over onderwijsbesturen en over Europa en onderwijs. De Onderwijsraad heeft ook een online oproep gedaan om mee te denken over het Werkprogramma 2023. Wat zijn de onderwerpen en vraagstukken die in en om het onderwijs spelen waarover de Onderwijsraad een advies of verkenning zou moeten uitbrengen?

Bundel Jongeren en het zorgen voor hun morgen

Veertien adviesraden schreven samen een bundel waarin zij de samenleving en politiek oproepen te zorgen dat de huidige én toekomstige jonge generaties een hoopvolle toekomst hebben. De bundel *Jongeren en het zorgen voor hun morgen* is in mei 2022 gepubliceerd. De Onderwijsraad heeft ervoor gekozen niet zelf het woord te nemen, maar jongeren aan het woord te laten over hun zorgen ten aanzien van het onderwijs. In hun bijdrage ‘Maak van de mand een vangnet’ belichten vier leerlingen- en studentenorganisaties hun zorgen over de toenemende prestatiedruk in het onderwijs.

[Bekijk de bundel](#)

EUNEC 20 jaar

De Onderwijsraad is een van de *founding members* van EUNEC, het Europese netwerk van onderwijsraden. In juni 2022 vond het tweejaarlijkse EUNEC-seminar, inclusief de viering van het 20-jarig bestaan, plaats in Nederland. De Onderwijsraad was gastheer en ontving tijdens de tweedaagse bijeenkomst EUNEC-leden uit twaalf landen (EU-lidstaten en Canada).

[Lees meer](#)

Nieuwe samenstelling raad

De leden van de Onderwijsraad worden bij Koninklijk Besluit op persoonlijke titel voor vier jaar benoemd, met de mogelijkheid voor maximaal twee herbenoemingen. Elke twee jaar vindt een benoemingsprocedure plaats, omdat dan voor een deel van de raad de benoemingstermijn afloopt. Dat was eind 2022 ook het geval. In juni 2022 is de werving gestart voor nieuwe raadsleden voor de periode 2023-2026. Een onafhankelijke benoemingsadviescommissie heeft een keuze gemaakt uit 230 kandidaten en een voordracht uitgebracht aan de ministers. De ministerraad heeft 21 oktober 2022 ingestemd met de voordracht voor de nieuwe samenstelling van de raad. Er zijn vijf nieuwe raadsleden benoemd, drie raadsleden zijn benoemd voor een tweede termijn, twee raadsleden zitten nog in hun eerste termijn en ook de raadsvoorzitter is herbenoemd. Vanaf januari 2023 telt de raad elf leden.

Tijdslijn 2022

Brief Vluchtelingen en onderwijs

EUNEC 20 jaar

Inzet van intelligente technologie

Taal en rekenen in het vizier

januari

februari

maart

april

mei

juni

juli

augustus

september

oktober

november

december

Essentie van extern toezicht

Bundel Jongeren en het zorgen voor hun morgen

Coronascenario's doordacht. Handreiking voor noodzakelijke keuzes

inter view

Raadsadviseur
Martine Braaksma

tal van factoren van belang voor taal en rekenen

Inhoud

Woord vooraf

Raadslid Pieter Huisman
Terug naar de essentie

1 Over de Onderwijsraad

2 Adviezen 2022

Extern commissielid
Inge Molenaar
Transitie is al gaande

3 Activiteiten van de raad

Raadsadviseur
Martine Braaksma
*Tal van factoren van belang
voor taal en rekenen*

4 Impact adviezen

5 Samenstelling raad en bureau

Colofon

Het is trekken aan veel touwtjes om het taal- en rekenniveau van leerlingen en studenten te verhogen. Veel factoren spelen een rol én hangen met elkaar samen. Het gaat om het didactisch handelen in de klas, de opleiding van leraren, de methoden en de landelijke einddoelen en niveaus. Raadsadviseur Martine Braaksma, projectleider van het advies *Taal en rekenen in het vizier*, vertelt over de totstandkoming ervan.

aan zich te blijven professionaliseren, kunnen taal en rekenen een plek krijgen in alle schoolvakken en vindt de raad dat de landelijke einddoelen en niveaus moeten worden bijgesteld. Martine: “We hebben eraan toegevoegd dat er nog te weinig bekend is over leerling- en studentprestaties op diverse onderdelen van taal en rekenen, en in verschillende fases van het onderwijs. Het is van belang dat hier beter zicht op komt.”

Op alle factoren die van invloed zijn op het taal- en rekenonderwijs, is werk aan de winkel. Voor sommige zijn grotere ingrepen nodig, andere kunnen morgen al invulling krijgen. “Zoals de verankering van taal en rekenen in andere vakken. Daarmee kun je zo veel winst boeken. Stel geen meerkeuzevragen in een proefwerk geschiedenis bijvoorbeeld, maar laat leerlingen het antwoord opschrijven in een alinea of in een essay. Laat basisschoolleerlingen, als je met ze op pad bent en de vertrektijd van de bus of trein wijzigt, ter plekke uitrekenen hoe laat ze op de bestemming aankomen. Je kunt in heel veel situaties taal en rekenen oefenen.”

Het rapport kreeg veel aandacht in de media. De bijeenkomsten die de raad organiseerde werden druk bezocht. Ook vanuit het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs en het mbo is er belangstelling. “We krijgen veel bijval op onze analyse in het advies”, vertelt Martine. “We hebben met veel betrokkenen gepraat over het advies, zoals met leraren, studenten en docenten van lerarenopleidingen, methodemakers, inspecteurs, maar ook collega’s van bijvoorbeeld het Centraal Planbureau en de basisteams die scholen ondersteunen bij taal- en rekenonderwijs. Het onderwerp staat volop in de belangstelling en mensen willen er graag mee aan de slag.”

Werk aan de winkel

De adviesvraag ging over ‘basisvaardigheden’, waaronder het ministerie bijvoorbeeld ook burgerschapsvaardigheden schaaft. Martine: “Wij zijn ons al snel gaan richten op taal en rekenen. Op dat gebied speelt veel, dus ook onze koers was snel helder: we zetten alles eens goed op een rijtje.”

“Dat er zorgen zijn over de taal- en rekenvaardigheid van leerlingen en studenten op basisscholen, middelbare scholen en in het middelbaar beroepsonderwijs, weten we al een tijdje. Er zijn diverse rapporten over gepubliceerd. De kracht van ons advies is dat het een overzicht geeft van alle factoren die een rol spelen bij de dalende prestaties. En het beeld heeft ons verontrust. Het betreft hier essentiële vaardigheden om te kunnen meedoen op school en in de maatschappij.”

Voortdurende aandacht

De raad bepleit dan ook een voortdurende aandacht voor taal en rekenen van alle betrokkenen bij het onderwijs. Zo kunnen lerarenopleidingen hun studenten beter toerusten voor taal- en rekenonderwijs, doen leraren er goed

Inhoud

Woord vooraf

Raadslid Pieter Huisman
Terug naar de essentie

1 Over de Onderwijsraad

2 Adviezen 2022

Extern commissielid
Inge Molenaar
Transitie is al gaande

3 Activiteiten van de raad

Raadsadviseur
Martine Braaksma
*Tal van factoren van belang
voor taal en rekenen*

4 Impact adviezen

5 Samenstelling raad en bureau

Colofon

adviezen impact

Inhoud

Woord vooraf

Raadslid Pieter Huisman
Terug naar de essentie

1 Over de Onderwijsraad

2 Adviezen 2022

Extern commissielid
Inge Molenaar
Transitie is al gaande

3 Activiteiten van de raad

Raadsadviseur
Martine Braaksma
*Tal van factoren van belang
voor taal en rekenen*

4 Impact adviezen

5 Samenstelling raad en bureau

Colofon

Vermeldingen in stukken Eerste en Tweede Kamer

In debatten in de Eerste en Tweede Kamer wordt regelmatig gerefereerd aan adviezen van de Onderwijsraad. De raad voedt zo het democratisch besluitvormingsproces en draagt bij aan de verbetering van de kwaliteit van het onderwijsbeleid en de -wetgeving.

Vermeldingen in stukken in Eerste en Tweede Kamer

	2021	2022
Agenda	1	1
Handelingen	15	21
Kamervragen	2	11
Kamerstukken	133	138

Presentaties en deelname aan bijeenkomsten

De Onderwijsraad vindt het belangrijk met presentaties en artikelen een breed publiek te informeren over de adviezen van de raad. Zowel raadsleden als raadsadviseurs brengen daarom op conferenties, seminars en andere bijeenkomsten de adviezen van de raad voor het voetlicht en gaan daarover in gesprek.

Presentaties en deelname aan bijeenkomsten

Datum	Wie	Wat
12 januari	Commissieleden en projectteam verkenning <i>Inzet van intelligente technologie</i>	(Online) werkbezoek aan Friesland College voor de verkenning <i>Inzet van intelligente technologie</i>
13 januari	Commissieleden en projectteam verkenning <i>Inzet van intelligente technologie</i>	Werkbezoek aan OBS De Venen voor de verkenning <i>Inzet van intelligente technologie</i>
18 januari	Raadsadviseurs Raymond Kubben en Talitha Stam	Bezoek aan de raad door studenten van de Erasmus Universiteit Rotterdam
24 januari	Voorzitter Edith Hooge en raadsadviseur Karin Westerbeek	Gesprek met vertegenwoordigers van AOB, CNV Onderwijs en de FvOv over advies <i>Publiek karakter voorop</i>
26 januari	Secretaris-directeur Mirjam van Leeuwen en raadsadviseur Karin Westerbeek	Online bezoek aan de raad door MME-studenten TIAS
31 januari	Voorzitter Edith Hooge en raadsadviseur Hein Broekkamp	Werkbezoek Auris
4 februari	Commissieleden en projectteam verkenning <i>Inzet van intelligente technologie</i>	Werkbezoek aan Herbert Vissers College voor de verkenning <i>Inzet van intelligente technologie</i>
10 februari	Commissieleden en projectteam verkenning <i>Inzet van intelligente technologie</i>	Werkbezoek aan Jheronimus Academy of Data Science voor de verkenning <i>Inzet van intelligente technologie</i>
10 maart	Vicevoorzitter Rob Schuur	Presentatie over advies <i>Grenzen stellen, ruimte laten</i> aan Kring Noord van vo-schoolbesturen in het bijzonder onderwijs
10 maart	Raadsadviseur Talitha Stam	Gastcollege over onderwijsongelijkheid en toelichting op advies <i>Later selecteren, beter differentiëren</i> voor sociologiestudenten van de Vrije Universiteit
15 maart	Voorzitter Edith Hooge en raadsadviseur Talitha Stam	Werkbezoek aan Hogeschool Leiden
28 maart	Raadsleden Pieter Huisman en Cor van Montfort	Mini-conferentie over advies <i>Essentie van extern toezicht</i> met ambtelijke top OCW en Inspectie van het Onderwijs
31 maart	Vicevoorzitter Rob Schuur	Toelichting op recente adviezen van de raad bij Onderwijsbureau Meppel
6 april	Voorzitter Edith Hooge, secretaris-directeur Mirjam van Leeuwen en raadsadviseur Karin Westerbeek	Technische briefing over advies <i>Publiek karakter voorop</i> aan de vaste commissie voor OCW van de Tweede Kamer
8 april	Hele raad en projectteam advies <i>Actief in Europa</i>	Bezoek aan de Europese Commissie voor het advies <i>Actief in Europa</i>
12 mei	Voorzitter Edith Hooge	Keynote-lezing bij afscheid Huub van Blijswijk, voorzitter College van Bestuur BOOR
14 mei	Raadsadviseur Hein Broekkamp	Workshop over intelligente technologie bij het BAB Congres
20 mei	Hele raad	Bezoek Commissie Onderwijs van het Vlaams Parlement aan de Onderwijsraad
30 mei	Raadslid Daisy Mertens en raadsadviseur Martine Braaksma	Toelichting op advies <i>De volle breedte van onderwijskwaliteit</i> en in gesprek met leerkrachten over taal en rekenen op osb De Vuurvogel
7 juni	Raadsadviseurs Karin Westerbeek en Els Schram	Gesprek met onderwijsbureau Meppel over onderwijsbesturen

Inhoud

Woord vooraf

Raadslid Pieter Huisman
Terug naar de essentie

1 Over de Onderwijsraad

2 Adviezen 2022

Extern commissielid
Inge Molenaar
Transitie is al gaande

3 Activiteiten van de raad

Raadsadviseur
Martine Braaksma
Tal van factoren van belang voor taal en rekenen

4 Impact adviezen

5 Samenstelling raad en bureau

Colofon

9 juni	Voorzitter Edith Hooge	Deelname aan <i>diner-pensant</i> van de leergang Teachers in the Lead van ECBO en Beroepsvereniging opleiders MBO
14 juni	Voorzitter Edith Hooge, raadsleden Herman van de Werfhorst en Pieter Huisman, secretaris-directeur Mirjam van Leeuwen en raadsadviseur Frans Hoogendijk	Gesprek over het Werkprogramma 2023 en over het advies in wording <i>Taal en rekenen in het vizier</i> en technische briefing over advies <i>Essentie van extern toezicht</i> aan de vaste commissie voor OCW van de Eerste Kamer
15 en 16 juni	Hele raad en staf	Bijeenkomst EUNEC bij de raad
23 juni	Voorzitter Edith Hooge	Presentatie over <i>Een verkenning van sekseverschillen in het onderwijs</i> bij de jaarlijkse ledenraadvergadering van vereniging Ons Middelbaar Onderwijs
24 juni	Commissieleden en projectteam advies <i>Taal en rekenen in het vizier</i>	Bijeenkomst bij de raad voor het onderwijsveld voor het advies <i>Taal en rekenen in het vizier</i>
25 augustus	Raadsadviseurs Els Schram en Bregje Beerman	Werksessie over actuele ontwikkelingen in het onderwijs bij de schooljaaropening van stichting Logos
8 september	Voorzitter Edith Hooge	Panelgesprek over het belang van de sterke positie van het mbo bij de Nationale opening mbo-jaar 2022-2023
22 september	Voorzitter Edith Hooge	Keynote-lezing over de opdracht van het onderwijs bij het Festival Vrijescholen Voortgezet Onderwijs
22 september	Secretaris-directeur Mirjam van Leeuwen	In gesprek bij het Onderwijsontbijt van Onderwijsontwikkeling Nederland
30 september	Voorzitter Edith Hooge	Keynote-lezing bij afscheid Pieter Hendrikse, voorzitter College voor Toetsen en Examens
4 oktober	Voorzitter Edith Hooge	Symposium over de verkenning <i>Inzet van intelligente technologie</i> bij de Onderwijsraad
5 oktober	Voorzitter Edith Hooge	Keynote-lezing bij regionale researchED
6 oktober	Raadsadviseur Hein Broekkamp	Toelichting op de verkenning <i>Inzet van intelligente technologie</i> bij opening van het Nationaal Onderwijslab AI
13 oktober	Raadsadviseur Hein Broekkamp	Deelname aan ronde-tafeldiscussie over technologie in het onderwijs bij het Taste the Future-event
17 oktober	Voorzitter Edith Hooge	Keynote-lezing over kansengelijkheid bij <i>webinar</i> van het Samenwerkingsverband Kansengelijkheid & Burgerschapsonderwijs
3 november	Voorzitter Edith Hooge, raadslid Daisy Mertens, raadslid René Kneyber, secretaris-directeur Mirjam van Leeuwen en raadsadviseur Martine Braaksma	Technische briefing over advies <i>Taal en rekenen in het vizier</i> aan de vaste commissie voor OCW van de Tweede Kamer
11 november	Voorzitter Edith Hooge, raadslid Pieter Huisman, raadslid René Kneyber, secretaris-directeur Mirjam van Leeuwen en projectteam	Bijeenkomst bij de Onderwijsraad voor OCW over advies <i>Taal en rekenen in het vizier</i>
16 november	Voorzitter Edith Hooge, raadsleden Jasmijn Kester, René Kneyber, Daisy Mertens en projectteam	Bijeenkomst bij de raad voor het onderwijsveld over advies <i>Taal en rekenen in het vizier</i>
16/17 november	Raadsadviseurs Talitha Stam en Jasper Jans	Deelname aan docentenreis naar de Europese Commissie, het Europees Parlement en de Permanente Vertegenwoordiging voor advies <i>Actief in Europa</i>
22 november	Raadsadviseurs Bregje Beerman en Els Schram	Online toelichting op advies <i>Taal en rekenen in het vizier</i> bij het Blariacumcollege
25 november	Voorzitter Edith Hooge	Gesprek over kansengelijkheid bij de Nacht van de Sociologie
28 november	Raadsadviseurs Bregje Beerman en Martine Braaksma	Toelichting op advies <i>Taal en rekenen in het vizier</i> voor studenten van de Universitaire Pabo van Amsterdam
29 november	Raadsadviseurs Martine Braaksma en Helma Twilt	Toelichting op advies <i>Taal en rekenen in het vizier</i> bij de Nederlandse Taalunie
1 december	Raadsadviseur Martine Braaksma	Toelichting op advies <i>Taal en rekenen in het vizier</i> voor schooldirecteuren van stichting TWijs
7 december	Raadsadviseurs Martine Braaksma en Els Schram	Toelichting op advies <i>Taal en rekenen in het vizier</i> bij de Inspectie van het Onderwijs
14 december	Voorzitter Edith Hooge	Presentatie over ontwikkelingen in het onderwijs met het oog op de arbeidsmarkt bij commissie van de Sociaal-Economische Raad
20 december	Raadslid Cor van Montfort	Gesprek met het Pettelaar Overleg over onderwijsbesturen

Inhoud

Woord vooraf

Raadslid Pieter Huisman
Terug naar de essentie

1 Over de Onderwijsraad

2 Adviezen 2022

Extern commissielid
Inge Molenaar
Transitie is al gaande

3 Activiteiten van de raad

Raadsadviseur
Martine Braaksma
Tal van factoren van belang voor taal en rekenen

4 Impact adviezen

5 Samenstelling raad en bureau

Colofon

De raad in de media

Er was in 2022 veel media-aandacht voor de adviezen *Inzicht in intelligente technologie en Taal en rekenen in het vizier*. De raad is actief op Twitter en LinkedIn. Op LinkedIn is net als in voorgaande jaren een flinke stijging te zien in het aantal volgers.

De raad in de media

	2021 (31 december)	2022 (31 december)
Vermeldingen in media	991	572
Persberichten	15	13
Interviews voorzitter	31	14
Volgers Twitter	22.743	22.473
Tweets	86	64
Retweets	661	256
Weergaven van tweets	533.378	198.718
Volgers LinkedIn	16.596	19.514
Updates LinkedIn	90	68
Weergaven van updates	474.315	339.358

Publicaties vaktijdschriften

Beerman, B., Braaksma, M., Schram, E., & Twilt, H. (2022). Taal en rekenen in het vizier. *Profiel*, 31(9), 30-33.

Broekkamp, H., Beerman, B., & Stam, T. (2022). Zet publieke waarden bij inzet intelligente technologie voorop! *Profiel* 31(8), 12-15.

Hoogendijk, F., & Beerman, B. (2022, 30 maart). Prioriteer toezicht op en beoordeling van onderwijskwaliteit. *Platform Profiel actueel*.

Jans, J. (2022, 13 september). Zie onderwijs in coronapandemie als vitale sector. *Platform Profiel Actueel*.

Inhoud

Woord vooraf

Raadslid Pieter Huisman
Terug naar de essentie

1 Over de Onderwijsraad

2 Adviezen 2022

Extern commissielid
Inge Molenaar
Transitie is al gaande

3 Activiteiten van de raad

Raadsadviseur
Martine Braaksma
*Tal van factoren van belang
voor taal en rekenen*

4 Impact adviezen

5 Samenstelling raad en bureau

Colofon

Expertbijdragen *Het Financieele Dagblad* in 2022

Van 2020 tot medio 2022 leverde de voorzitter van de Onderwijsraad regelmatig een expertbijdrage aan *Het Financieele Dagblad* over ontwikkelingen in het onderwijs.

Expertbijdragen *Het Financieele Dagblad* in 2022

Datum	Titel
17 januari	'De versterking van ons mbo verdient topprioriteit'
14 maart	'Maak het onderwijs robuuster en crisisbestendig'
7 juli	'Laat de onderwijsinspecteur weer meer in de klas meekijken'

Inhoud

Woord vooraf

Raadslid Pieter Huisman
Terug naar de essentie

1 Over de Onderwijsraad

2 Adviezen 2022

Extern commissielid
Inge Molenaar
Transitie is al gaande

3 Activiteiten van de raad

Raadsadviseur
Martine Braaksma
*Tal van factoren van belang
voor taal en rekenen*

4 Impact adviezen

5 Samenstelling raad en bureau

Colofon

samenstelling raad en bureau

Inhoud

Woord vooraf

Raadslid Pieter Huisman
Terug naar de essentie

1 Over de Onderwijsraad

2 Adviezen 2022

Extern commissielid
Inge Molenaar
Transitie is al gaande

3 Activiteiten van de raad

Raadsadviseur
Martine Braaksma
*Tal van factoren van belang
voor taal en rekenen*

4 Impact adviezen

5 Samenstelling raad en bureau

Colofon

De leden van de Onderwijsraad doen hun werk onafhankelijk. Bij Koninklijk Besluit zijn zij op persoonlijke titel voor vier jaar benoemd. Hierna kunnen zij nog twee maal worden herbenoemd. De leden van de raad komen uit verschillende geledingen van de maatschappij (onderwijs, wetenschap, het openbaar bestuur).

Een stafbureau ondersteunt de Onderwijsraad inhoudelijk en facilitair. De directeur van het bureau is tevens secretaris van de raad.

Overzicht raadsleden 2022

Voorzitter

prof. dr. E.H. (Edith) Hooge:
 hoogleraar onderwijsbestuur bij TIAS, Universiteit van Tilburg

Leden

I. (Iliass) El Hadioui MSc:
 stadssocioloog en onderwijsdenker, wetenschappelijk docent aan het Department of Psychology, Education and Child Studies (DPECS) van de Erasmus Universiteit in Rotterdam

prof. dr. mr. P.W.A. (Pieter) Huisman:
 bijzonder hoogleraar onderwijsrecht aan de Tilburg Law School en senior adviseur bij Hobéon

J. (Jasmijn) Kester MEM:
 voorzitter college van bestuur van de stichting Kind en Onderwijs Rotterdam

R. (René) Kneyber:
 trainer, uitgever en publicist, lid van de raad van toezicht van (school)stichting Fluenta. Voorheen wiskundeleraar op het vmbo

dr. A (Esmah) Lahlah:
 wethouder gemeente Tilburg met de portefeuille Arbeidsparticipatie, Bestaanszekerheid en Mondiale Bewustwording

D. (Daisy) Mertens MEd:

leraar ondersteuningsklas passend onderwijs bij brede basisschool De Vuurvogel in Helmond

dr. C.J. (Cor) van Montfort:

onderzoeker goed bestuur, kwaliteitszorg en lerend vermogen in het onderwijs aan de Vrije Universiteit Amsterdam en research fellow publiek-private samenwerking voor leefbare steden aan de Universiteit van Tilburg

prof. dr. S.F. (Susan) te Pas:

decaan van het University College Utrecht

drs. R. (Rob) Schuur (vicevoorzitter):

toezichthouder in het primair onderwijs, voorzitter van een samenwerkingsverband passend onderwijs in het voortgezet onderwijs

prof. dr. M.L.L. (Monique) Volman:

hoogleraar onderwijskunde aan de Universiteit van Amsterdam

prof. dr. H.G. (Herman) van de Werfhorst:

hoogleraar sociologie aan het European University Institute

Secretaris

drs. M.P. (Mirjam) van Leeuwen

Inhoud

Woord vooraf

Raadslid Pieter Huisman
Terug naar de essentie

1 Over de Onderwijsraad

2 Adviezen 2022

Extern commissielid
 Inge Molenaar
Transitie is al gaande

3 Activiteiten van de raad

Raadsadviseur
 Martine Braaksma
Tal van factoren van belang voor taal en rekenen

4 Impact adviezen

5 Samenstelling raad en bureau

Colofon

Overzicht medewerkers bureau 2022

Inhoud

Woord vooraf

Raadslid Pieter Huisman
Terug naar de essentie

1 Over de Onderwijsraad

2 Adviezen 2022

Extern commissielid
Inge Molenaar
Transitie is al gaande

3 Activiteiten van de raad

Raadsadviseur
Martine Braaksma
*Tal van factoren van belang
voor taal en rekenen*

4 Impact adviezen

5 Samenstelling raad en bureau

Colofon

Secretaris-directeur

drs. M.P. (Mirjam) van Leeuwen

Senior raadsadviseur/plaatsvervangend secretaris

dr. J.K. (Karin) Westerbeek

Raadsadviseurs

dr. M.E.J. (Mirjam) Bakker (tot 1 april 2022)

B.J. (Bregje) Beerman MSc

dr. M.A.H. (Martine) Braaksma

dr. H. (Hein) Broekkamp

mr. drs. M.G.F. (Frans) Hoogendijk

dr. J.K. (Jasper) Jans (per 7 februari 2022)

mr. dr. R.M.H. (Raymond) Kubben

dr. E.C. (Els) Schram (per 1 maart 2022)

dr. T.M.I.C. (Talitha) Stam

drs. H.G. (Helma) Twilt

dr. S.R. (Stijn) Verbeek (tot 1 september 2022)

Communicatieadviseurs

F. (Fenna) Knops MSc

drs. S.L. (Sandra) Loois

Algemene zaken en ondersteuning

drs. M.E. (Maria) Gresnigt-Bakx

E.J. (Erna) van der Pauw

M.M.C. (Marleen) van Waasdijk

S. (Susanne) van der Wilk

Financiële zaken

M. (Madelon) van Wandelen

goed onderwijs
voor
iedereen:
daar draagt
de
onderwijsraad
aan bij

Colofon

Onderwijsraad

Prins Willem Alexanderhof 20
2595 BE Den Haag
www.onderwijsraad.nl
(070) 310 00 00

Ontwerp

thonik

Fotografie

Josje Deekens (foto's bij interviews)
Edwin Walvisch
© Onderwijsraad, Den Haag

Interviews

Willy Francissen

April 2023